

[Hartvig Frisch.]

tror, han har ganske Ret i Betragtningen, men kunde ønske, at de Herrer, som har drevet den Sport, de nu har, vil gøre sig rigtig klart, at det Problem, de her har trukket op, slipper de ikke af med saa let.

Jeg skal naturligvis ikke hermed indlede en Arbejdsløshedsdebat, men jeg har blot villet pege paa § 78, hvori Ejendomsretten erklæres for ukrænkelig, hvori det siges, at ingen kan tilpligtes at afstaa sin Ejendom, uden hvor Almenvellet kræver det, og at Indgreb kun kan ske ved Lov og mod fuldstændig Erstatning. Kan det siges simplere? Vi Socialdemokrater ønsker at gennemføre vore Samfundsformaal paa dette Grundlag, som vi gaar ind for ved denne Grundlov, og som vi gaar ud til Vælgerne og kæmper for.

Men der er en Ting, jeg nok kunde ønske at spørge om i Forbindelse med den sidste Valgkamp. Vi har i den nye Grundlovs § 80, en Paragraf, der er overtaget uforandret fra tidligere Grundlove, en Bestemmelse, som paalægger det offentlige Hjælp til den, der ikke kan ernære sig selv. Det er paa denne Paragraf, som oprindeligt var en ren Almisse- og Fattighjælpsparagraf, hele den sociale Forsorg senere er bygget op. Retten til Hjælp i dette Samfund er altsaa grundlovssikret. Og hvordan er det med Retten til Arbejde? Da Grundlovsforhandlingerne stod paa, havde Venstre og de Konservative jo endnu ikke udfoldet hele det nye Program om, at Staten skal afskaffe Arbejdsløsheden. Men nu efter Valgkampen tør jeg maaske spørge, hvordan Stillingen vil være til Lovfastelse af Retten til Arbejde. For det var jo i Virkeligheden det Princip, de to Partier førte hele deres Valgkamp paa. Og kommer vi ind paa dette Spørgsmaal, kunde man maaske ogsaa komme ind paa inden for den sociale Lovgivning, vi har i dette Land, at sondre skarpere end hidtil mellem den sociale Hjælp, som gives til Folk, der er slaaet ud, fordi de er arbejdsudygtige, og saa hele Spørgsmaalet om, hvad der fra et Samfunds Side skal gøres over for fuldt arbejdsdygtige og arbejdsvillige Personer.

I Forbindelse med § 86 i Grundloven, om Værnepligten, vil jeg gerne udtale min Tilfredshed med, at Værnepligten er forblevet en almindelig Pligt omfattende enhver vaabenfør Mand. Men det lader sig jo ikke skjule, at den rammer de enkelte paa en meget forskellig Maade. Det ser man ogsaa tydeligt ved de senest bebudede Indkaldelser. Herpaa kan der jo med god Vilje drives adskillig Agitation, og det undrer mig alde-

les ikke at finde det ellers saa forsvarsvenlige „B. T.“ i Spidsen for Agitationen mod Indkaldelserne, idet det anbefaler, at man kun skulde have indkaldt 9 000 ugifte arbejdsløse for ikke at genere dem, der er i Arbejde. I en alvorlig Tid, hvor det netop drejer sig om Indkaldelse af uddannede Tropper, der hver paa sin Plads straks kan være til Anvendelse, skulde man have forsvoret, at saadan Godtkøbssnak kunde faa Plads i et ansvarligt Blad selv som Indsen-derstof; men i „B. T.“ serveres det som ledende Artikel og med Redaktørnavn under. Og i denne Artikel gentages den ustandseligt gentagne Bemærkning om de 150 000 arbejdsløse, som ligesom skal gaa til Raadighed for dette Land.

Jeg vil gerne gøre opmærksom paa, at efter de allersidste Opgørelser er Arbejdsløsheden i denne April Maaned nu 18 pCt. Det er af organiserede, altsaa af arbejdsløshedsforsikrede, et Tal paa 85 000. Lægger man dertil de personligt tilmeldte, bliver Tallet lige ved 99 000. Og alligevel tumler man rundt i Landet og taler om 150 000 arbejdsløse. Jeg vil gerne pege paa, at i nøjagtig samme Uge i Fjor var det 22 pCt.; da var der 100 000 arbejdsløse, altsaa 15 000 mere. Men det forekommer mig yderligere af en vis Interesse at se, hvorledes selve Tallet forholder sig til Procenten. Det viser sig nemlig, at de 18 pCt. er paa Grundlag af et Tal af arbejdsløshedsforsikrede paa 477 000, medens de 22 pCt. forrige Aar var paa Grundlag af et Tal af forsikrede paa 455 000. Prøver man saa at udregne, hvor mange flere der er i Beskæftigelse i Kraft af, at der er 15 000 færre arbejdsløse, saa viser det sig, at der er 37 000 flere i Beskæftigelse end forrige Aar. Jeg har over for „B. T.“s Agitation villet fremføre disse Tal, fordi det forekommer mig, at man nu, da Valgkampen dog er forbi, maa være fri for, at saadan Godtkøbssnak og absolut forargelig Agitation blandes ind i dette for hele Nationen saa vigtige Spørgsmaal.

Jeg skal slutte med endnu en Gang at gøre opmærksom paa, at der er den Mærkværdighed ved Folkeafstemningen efter den gældende Grundlov, at ved denne Afstemning stemmer altid 100 pCt., idet nemlig alle, der bliver hjemme, er med til at stemme nej. Det betyder altsaa, at ikke blot de, der stemmer nej, men ogsaa de, der bliver hjemme, direkte medvirker til, at den nye Grundlov falder, og at Landstinget bevares i Forfatningen. De Venstremænd, der af Hjertet er Tilhængere af Etkammerssystemet — og nogle maa der jo have været, siden Forslaget blev fremsat —, kan vel ikke have